

ΜΕΡΟΣ 1

Πυρετός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Πυρετός

Ορισμός

- Ο πυρετός είναι το μοναδικό σύμπτωμα. Το παιδί σας έχει πραγματικά πυρετό:
  - Εάν η θερμοκρασία από το ορθό (πρωκτική), τα αφτιά ή το μέτωπο είναι 38°C ή υψηλότερη.
  - Εάν η θερμοκρασία από το στόμα είναι $37,8^{\circ}\text{C}$ ή υψηλότερη.
  - Εάν η θερμοκρασία κάτω από το μπράτσο (στη μασχάλη) είναι $37,2^{\circ}\text{C}$ ή υψηλότερη. Εάν δεν είστε βέβαιοι, μετρήστε τη θερμοκρασία με άλλη μέθοδο, για να επιβεβαιώσετε τον πυρετό.
- **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Η θερμοκρασία από το αφτί δεν είναι ακριβής σε βρέφη μικρότερα των 6 μηνών.
- **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Η θερμοκρασία στο μέτωπο πρέπει να μετράται ψηφιακά. Τα θερμόμετρα πυρετού μίας χρήσης (σε μορφή ταινίας που μπαίνουν στο μέτωπο) δεν είναι ακριβή.

Ανατρέξτε σε άλλο κεφάλαιο

- Εάν συνυπάρχουν άλλα συμπτώματα με τον πυρετό, τότε μεταβείτε στο αντίστοιχο κεφάλαιο. Παραδείγματα αποτελούν το κρύωμα (Κεφάλαιο 15), ο βήχας (Κεφάλαιο 26), ο πονόλαιμος (Κεφάλαιο 19), η ωταλγία (Κεφάλαιο 11), ο πόνος στα ιγμόρεια ή η συμφόρηση (Κεφάλαιο 16), η διάρροια (Κεφάλαιο 33) και ο έμετος (Κεφάλαιο 34 και 35). (**Σημείωση:** Εάν το κλάμα είναι το μόνο επιπλέον σύμπτωμα, παραμείνετε σε αυτό το κεφάλαιο.)
- Ανατρέξτε στο Κεφάλαιο 55, Αντιδράσεις σε εμβολιασμό:
  - Εάν ο πυρετός ξεκίνησε εντός του πρώτου 24ώρου μετά τον εμβολιασμό.

- Εάν ο πυρετός ξεκίνησε 6 έως 12 ημέρες μετά τον εμβολιασμό για ιλαρά.
- Εάν ο πυρετός ξεκίνησε 14 έως 28 ημέρες μετά τον εμβολιασμό για ανεμευλογία.

Αίτια πυρετού

- **Επισκόπηση.** Σχεδόν όλοι οι πυρετοί προκαλούνται από μια νέα λοίμωξη. Οι ιοί προκαλούν 10 φορές περισσότερες λοιμώξεις από τα βακτήρια στα μικρά παιδιά. Ο αριθμός των μικροβίων που προκαλούν λοίμωξη ανάγεται σε εκατοντάδες. Εδώ θα αναφερθούν μόνο κάποια συνήθη παθογόνα μικρόβια.
- **Ιογενείς λοιμώξεις.** Κρυώματα, γρίππη και άλλες ιογενείς λοιμώξεις είναι τα πιο συχνά αίτια πυρετού. Ο πυρετός μπορεί να είναι το μοναδικό σύμπτωμα για τις πρώτες 24 ώρες. Η εμφάνιση των συμπτωμάτων από ιό (καταρροή, βήχας, υδαρρή κόπρανα) συχνά καθυστερεί. Το αιφνίδιο εξάνθημα είναι το πιο ακραίο παράδειγμα, στο οποίο ο πυρετός μπορεί να είναι το μόνο σύμπτωμα τις πρώτες 2 με 3 ημέρες, μέχρι που εμφανίζονται τα εξανθήματα.
- **Βακτηριακές λοιμώξεις.** Η λοίμωξη στην ουροδόχο κύστη είναι η πιο συχνή αιτία πυρετού στα κορίτσια. Ο πονόλαιμος είναι επίσης συνήθης αιτία για πυρετό.
- **Ιγμορίτιδα.** Αυτή είναι μια επιπλοκή του κρυολογήματος. Το κύριο σύμπτωμα είναι η επιστροφή του πυρετού, αφού υποχωρήσει πρώτα για λίγες ημέρες. Επίσης, η ιγμορίτιδα συχνά συνυπάρχει με πόνο στα ιγμόρεια. Το χρώμα των ρινικών εκκρίσεων δεν είναι βοηθητικό, για να γίνει η διάγνωση.
- **Πυρετός μετά από εμβολιασμό.** Ο πυρετός μετά από έναν εμβολιασμό συνήθως εμφανίζεται εντός του πρώτου 24ώρου. Διαρκεί 2 με 3 ημέρες. Αυτό είναι φυσιολογικό και ακίνδυνο. Σημαίνει ότι το εμβόλιο έδρασε.
- **Πυρετός σε νεογέννητα και βρέφη (σοβαρός).** Ο πυρετός που εμφανίζεται τους 3 πρώτους μήνες ζωής μπορεί να είναι σοβαρός. Όλα αυτά τα βρέφη πρέπει να εξεταστούν το συντομότερο δυνατόν. Ο πυρετός μπορεί να οφείλεται σε σηψαιμία (κυκλοφορία μικροβίων στο αίμα). Οι βακτηριακές λοιμώξεις σε αυτήν την ηλικία μπορούν να επιδεινωθούν γρήγορα και χρήζουν άμεσης θεραπείας.
- **Μηνιγγίτιδα (πολύ σοβαρό).** Βακτηριακή λοίμωξη της μεμβράνης που καλύπτει τη σπονδυλική στήλη και τον εγκέφαλο. Τα κύρια

συμπτώματα είναι η δυσκαμψία του αυχένα, ο πονοκέφαλος και η σύγχυση. Τα μικρότερα παιδιά είναι ληθαργικά ή ευέξαπτα και δεν μπορούν να είναι συνεργάσιμα. Εάν δεν θεραπευτεί εγκαίρως, μπορεί να προκαλέσει εγκεφαλικές βλάβες.

- **Πολύ υψηλή θερμοκρασία.** Ο πυρετός συνήθως δεν αγγίζει υψηλές θερμοκρασίες. Η υψηλή θερμοκρασία μπορεί να προκύψει από τα κύματα του πυρετού ή από υπερβολικό ντύσιμο. Η θερμοκρασία επιστρέφει σε φυσιολογικά επίπεδα σε λίγες ώρες, όταν μετακινηθεί το παιδί σε δροσερότερο περιβάλλον. Μπορεί επίσης να προκύψει μετά από εντατική άσκηση. Ο πυρετός μπορεί να υποχωρήσει γρήγορα, με ανάπαυση και πρόσληψη πολλών υγρών.
- **Όχι λόγω οδοντοφυΐας.** Έρευνες δείχνουν ότι το να «βγάζει δόντια» ένα παιδί δεν προκαλεί πυρετό.

Πυρετός και κλάμα

- Ο πυρετός από μόνος του δεν προκαλεί κλάμα.
- Το συχνό κλάμα σε ένα παιδί με πυρετό προέρχεται συνήθως από πόνο, μέχρι απόδειξης άλλου αιτίου.
- Μη εμφανή αίτια είναι λοιμώξεις στα αφτιά, λοιμώξεις όπως ουρολοίμωξη, πονόλαιμος και μηνιγγίτιδα.

Αιφνίδιο εξάνθημα: Τυπικό αίτιο για ανεξήγητο πυρετό στα μικρά παιδιά

- Τα περισσότερα βρέφη και παιδιά προσβάλλονται από αιφνίδιο εξάνθημα μεταξύ 6 μηνών και 3 ετών.
- **Αίτιο:** *Ανθρώπινος ερπητοϊός 6.*
- Τυπικά γνωρίσματα: 2 ή 3 ημέρες υψηλού πυρετού, χωρίς εξάνθημα ή άλλα συμπτώματα.
- Εξάνθημα: ροζ, μικρές, επίπεδες κηλίδες στο στήθος και στον κορμό. Το εξάνθημα έχει παρόμοια μορφή και στις δύο πλευρές του σώματος και μετά επεκτείνεται στο πρόσωπο.
  - Το εξάνθημα τυπικά εμφανίζεται 12 με 24 ώρες, αφού έχει υποχωρήσει ο πυρετός.
  - Το εξάνθημα διαρκεί 1 έως 3 ημέρες.
  - Μέχρι τη στιγμή που θα εμφανιστεί το εξάνθημα, το παιδί αισθάνεται καλά.

Εύρος φυσιολογικών θερμοκρασιών

- **Από τον πρωκτό.** Μια ένδειξη των 37°C είναι η μέση κοινή θερμοκρασία από το ορθό. Μια φυσική πτώση μπορεί να αγγίξει τους 36°C χωρίς το πρωί. Μπορεί να μεταβληθεί σε μια υψηλότερη, της τάξης των 37,9°C αργά την ημέρα. Αυτό είναι το φυσιολογικό εύρος.
- **Από το στόμα.** Μια ένδειξη των 36,5°C είναι η μέση κοινή θερμοκρασία από το στόμα. Μια φυσική πτώση μπορεί να αγγίξει τους 35,5°C, χωρίς το πρωί. Μπορεί να μεταβληθεί σε μια υψηλότερη, της τάξης των 37,7°C αργά την ημέρα. Αυτό είναι το φυσιολογικό εύρος.

Πότε να καλέσετε τον γιατρό σας

Καλέστε άμεσα το 166

(το παιδί σας μπορεί να χρειάζεται ασθενοφόρο)

- Εάν δεν κουνιέται ή είναι πολύ αδύναμο για να σταθεί.
- Εάν δεν ξυπνάει.
- Εάν δυσκολεύεται να αναπνεύσει και έχει μπλε χείλη ή πρόσωπο.
- Εάν υπάρχουν μοβ ή κόκκινες (στο χρώμα του αίματος) κηλίδες ή βούλες στο δέρμα.
- Εάν πιστεύετε ότι το παιδί σας βρίσκεται σε απειλητική για τη ζωή του, επείγουσα κατάσταση.

Πηγαίνετε άμεσα στα Επείγοντα

- Εάν το παιδί σας έχει δυσκαμψία αυχένα και δεν μπορεί να ακουμπήσει το στήθος με το πηγούνι του.
- **Ηλικία:** Εάν είναι μικρότερο του ενός έτους και φέρει διογκωμένες ή φουσκωμένες κηλίδες.
- Εάν δυσκολεύεται να ξυπνήσει.
- Εάν ο πυρετός συνοδεύεται από επιληπτική κρίση.